

Atbalsts investīcijām lauksaimniekiem un pārstrādei

- ZM rosinātie grozījumi Ministru kabineta 2024. gada 21. maija noteikumi Nr. 303 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursa veidā Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai investīcijām materiālajos aktīvos 2023.–2027. gada plānošanas periodā”;
- Izvērtējot projektu iesniegumu 1.kārtas rezultātus LA4.2. Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē, secināts, ka būtiska finansējuma daļa ir piešķirta eksportspējīgiem uzņēmumiem, tostarp ar atbalsta intensitāti 50%. Nozīmīgākās atbalstītās nozares – piena pārstrāde, maize/konditoreja (pielikums);
- Vienlaikus KLP SP paredz sasniedzamo rādītāju, kuru pastāv risks nesasniegt, ņemot vērā apstiprināto projektu finanšu ietilpību. Kopējais finansējums 38 milj.EUR, izsludināts 1.kārtā 20 milj.EUR (53%);

Salīdzināmā informācija un rādītāju izpilde	Projekti un rādītāju izpilde
Plānots atbalstīt LA 4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”	85
Apstiprinātie projektu pieteikumi	34
Plāna izpildes rādītājs izpildīts	40%

- KLP SP rezultatīvo rādītāju neizpilde var radīt situāciju rīcības plāna izstrādei, definējot darbības rezultatīvā rādītāja sasniegšanai, kā ietekmēt finansējuma pieejamību;
- Pēc lauksaimnieku NVO sanāksmes (31.03.2025.) ZM ir atteikusies no vairāku grozījumu tālākas virzības, nemainot esošo redakciju, t.i. nemainīt atlases kritēriju punktu skaitu un papildus atbalsta intensitāti eksportspējīgiem uzņēmumiem, nemainīt punktu skaitu nodokļu iemaksām;
- Vienlaikus nepieciešams vienoties par vairākiem jautājumiem, kur ir viedokļu atšķirības:

Atbalsta intensitātes

1. Atbalsta intensitāte - Intervence LA 4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē"		NVO viedoklis
Esošā redakcija	Grozījums	
Maksimālā atbalsta intensitāte intervencē nepārsniedz 50 %.	Ja atbalsta pretendenta kopējais apgrozījums pārsniedz 10 milj. EUR, maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 30% .	Neatbalsta LPUF
ja projekts ir vērsts uz aprites ekonomikas principu ievērošanu – bezatlikumu tehnoloģijas izmantošanu pārstrādē vai videi saudzīga iepakojuma izmantošanu – 5%	Svītrot papildu atbalsta intensitāti bezatlikuma tehnoloģijām un paredzēt papildu atbalsta intensitāti atbalsta pretendenta (D kategorijas uzņēmums), kas veic ieguldījumus pārtikas drošības nodrošināšanā ārkārtas situācijā - 10%	Neatbalsta LPUF
Atbalsts ražotājiem, kas ražo mājas apstākļos, vai lauksaimniekiem, kas uzsāk vai veic pārstrādi – 40%	Ierosinājums palielināt atbalsta intensitāti no 40% uz 50%	
2. Atbalsta intensitāte - Kooperatīvajām sabiedrībām vai kooperatīvo sabiedrību apvienībām intervencēs LA 4.1.1., LA 4.1.2., LA 4.1.4. vai LA 4.2.		
Esošā redakcija	Grozījums	
Tehnikas, stacionāro iekārtu (tostarp graudu kaltes) un aprīkojuma iegāde vai specializētā transporta un kravas automašīnu iegāde – 30%	piešķirt papildus atbalsta intensitāti 10% , ja ieguldījumi tiek veikti pārstrādei	

-	dārzkopības nozarei piešķirt 50% atbalsta intensitāti	
	Vides piesārņojuma samazināšanas tehnoloģijās piena pārstrādē (attiecinā uz attiecīgo ieguldījumu daļu) - atbalsta intensitāte 60%	

Projektu atlasē kritēriji

3. Projektu atlasē kritēriji LA 4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē"		NVO viedoklis									
Kritērijs	Apraksts par kritēriju un veiktajām izmaiņām										
Kopprojekta īstenošana	Projekts tiek īstenots kā kopprojekts un par to papildus var saņemt 10 punktus , bet ņemot vērā vairākus jaunus kritērijus, lai līdzsvarotu kopējo punktu skaitu, ZM rosina samazināt uz 5										
Produkcijas realizācija ārējos tirgos – palielināts realizētās produkcijas sliekšnis	Atb. pret. plāno projekta investīcijas īstenošanas rezultātā kāpināt pārstrādes produkcijas realizēto apjomu vai apgrozījumu ārējos tirgos par vismaz 3 procentpunktiem , kur ierosinājums ir noteikt 5 procentpunktus <table border="1"> <tr> <td>Atbalsta pretendents plāno projekta investīcijas īstenošanas rezultātā kāpināt pārstrādes produkcijas realizēto apjomu vai apgrozījumu ārējos tirgos⁵:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>par vismaz 35 procentpunktiem</td> <td>5</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>par katru veselu procentpunktu, kas ir virs 35 procentpunktiem, piešķir vienu punktu</td> <td>Atbilstoši aprēķinātajam, bet nepārsniedzot 10</td> <td></td> </tr> </table>	Atbalsta pretendents plāno projekta investīcijas īstenošanas rezultātā kāpināt pārstrādes produkcijas realizēto apjomu vai apgrozījumu ārējos tirgos ⁵ :			par vismaz 35 procentpunktiem	5	15	par katru veselu procentpunktu, kas ir virs 35 procentpunktiem, piešķir vienu punktu	Atbilstoši aprēķinātajam, bet nepārsniedzot 10		Neatbalsta LPUF
Atbalsta pretendents plāno projekta investīcijas īstenošanas rezultātā kāpināt pārstrādes produkcijas realizēto apjomu vai apgrozījumu ārējos tirgos ⁵ :											
par vismaz 35 procentpunktiem	5	15									
par katru veselu procentpunktu, kas ir virs 35 procentpunktiem, piešķir vienu punktu	Atbilstoši aprēķinātajam, bet nepārsniedzot 10										
Jauns kritērijs - Atbalsta pretendenta piederība pārtikas drošības nodrošināšanā	Atbalsta pretendents ir D kategorijas kritiskās infrastruktūras pārtikas ražotājs un projektā veic ieguldījumus, lai nodrošinātu darbību ārkārtas situācijā par ko saņem 15 punktus	Neatbalsta LPUF									
Jauns kritērijs - Pieteiktā projekta attiecināmās summas lielums projektu iesniegšanas kārtā (summē visus intervencē iesniegtos projektus attiecīgajā kārtā)	Papildus punktus saņem tie projekti, kuru attiecināmās izmaksas ir mazākas: Līdz 300 000 euro – var saņemt maksimālos 10 punktus 300 001 – 1 000 000 euro – var saņemt 5 punktus Vairāk par 1 000 001 euro – var saņemt 0 punktus	Neatbalsta LPUF									
Jauns kritērijs - Primārās produkcijas ražotājs	Atbalsta pretendents ražo primāro lauksaimniecības produktu , ko apliecina ieņēmumi no lauksaimniecības un par šī kritērija izpildi var saņemt 10 punktus										
Vietējās izcelsmes izejvielas izmantošana – precizēta punktu piešķiršana	Atbalsta pretendents lauksaimniecības produktu pārstrādei projekta iesnieguma iesniegšanas brīdī nodrošina vietējās izcelsmes izejvielas apjomu , kas pārsniedz šo noteikumu 60. punktā minēto apjomu (jebkuram pretendētājam, kas izmanto lielāku izejvielu apjomu arī ārpus valstspilsētām): <ol style="list-style-type: none"> 1) Līdz 10% - saņem 5 punktus 2) No 11% līdz 20% - saņem 10 punktus 3) No 21% līdz 30% - saņem 15 punktus 4) No 31% un vairāk - saņem maksimālos 20 punktus 										
Jauns kritērijs - Projektu īstenošanas nozare, lai veicinātu projektu īstenošanu	Augļu, dārzeņu vai gaļas pārstrādes sektoriem , kur tiek piešķirti papildus punkti – 15 , bet pārējām nozarēm – 0 punkti										
4. Projektu atlasē kritēriji kooperatīvajai sabiedrībai (arī kooperatīvo sabiedrību apvienībai), ja tā pretendē uz atbalstu intervencēs LA 4.1.1., LA 4.1.2., LA 4.1.4. vai LA 4.2.											
Kritērijs	Apraksts par kritēriju un veiktajām izmaiņām										
Jauns kritērijs - Projektu īstenošanas nozare	Ja projekts tiek īstenots dārzkopības nozarē , šajā kritērijā tiek piešķirti 10 punkti . Ja projekts tiek īstenots citā nozarē , punkti netiek piešķirti (0 punkti) .										

LLKA rosinājums palielināt projektu atlasē kritēriju punktus par dalību kooperatīvā intervencē LA4.1.1. projektu atlasē kritērijā “Dalība kooperatīvā vai ilgtermiņa sadarbība”, lai stiprinātu kooperācijas nozīmi un veicinātu ilgstošu sadarbību ar kooperatīvajām sabiedrībām, nosakot 20 punktus

10.	Dalība atbilstīgā kooperatīvajā sabiedrībā vai ilgtermiņa sadarbība ⁹	Atbalsta pretendents vismaz trīs gadus ir attiecīgās nozares atbilstīgās kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības biedrs vai ir noslēgts ilgtermiņa līgums vismaz uz trim gadiem ¹⁰ ar pārstrādes uzņēmumu par produkcijas realizāciju	5	5	LLKA priekšlikumu neatbalsta - LZP
-----	--	--	---	---	------------------------------------

¹⁰ Šo noteikumu izpratnē ilgtermiņa līgums ir starp primārās lauksaimniecības produktu ražotāju un lauksaimniecības produktu pārstrādātāju noslēgts rakstveida līgums par primārās lauksaimniecības produktu piegādi, kurā noteikts piegādātās produkcijas apjoms, kvalitātes rādītāji, tiem atbilstoša samaksa un samaksas kārtība.

Papildus kritēriju punkti/atbalsta intensitāte par ieguldījumiem Austrumu pierobežā

- 2025. gada 20. janvārī Ministru kabinetā apstiprināts Rīcības plāns Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam;
- Ministrijas tiek aicinātas izvērtēt iespējas paredzēt īpašus nosacījumus Austrumu pierobežas reģiona attīstībai;
- Vairākos ELFLA pasākumos tiek piemērots reģionalizācijas princips, kas nodrošina atsevišķu finansējumu Latgales reģionam;
- Vai intervencēs, kurās nepiemēro reģionalizācijas principu, **piemērot papildus atbalsta intensitāti ieguldījumiem un projektu atlases kritēriju punktus** ieguldījumiem, kas tiek veikti Austrumu pierobežas reģionā?